

# جدایی در آستانه پیری

24 خرداد 1402

فرزانه و حبیب زوج بازنشسته‌ای هستند که تقریباً 45 سال است در کنار هم زندگی کرده‌اند. زندگی آنها همیشه زبانزد خاص و عام بود و نمونه‌ای از یک زندگی سالم و آرام و بدون دغدغه که حاصل آن فرزندان موفق و تحصیلکرده‌ای است، اما حالا با رفتن بچه‌ها، سکوتی که سال‌ها بر زندگی و رابطه آنها حکمفرما است، تشدید شده و حرفی برای گفتن با هم ندارند و از قضا دلیلی هم برای ادامه زندگی مشترک با یکدیگر نمی‌بینند، آنها سال‌ها تلاش کرده‌اند یکدیگر را تحمل کنند تا بچه‌هایشان به سرو سامان برسند و حالا وقت آن است به خود بیندیشند.

صدای طلاق آنها در خانواده نزد اقوام و آشنایان همچون بمبی خواهد ترکید. چه کسی باور می‌کند این زوج میانسال که سال‌ها همه آشنایان و اقوام به زندگی آنها حسرت می‌ورزیدند، اکنون برای جدایی راهی دادگاه خانواده شماره 2 ولنجک شوند.

فرزانه تصمیمش را گرفته است. طلاق در میانسالی واقعه‌ای است که دلایل آن کم‌کم در طول سالیان زیاد پیمان زندگی روی هم جمع شده و امروز به یک قیچی تبدیل شده که قرار است طناب این ارتباط را برای همیشه پاره و قطع کند.

## افزایش طلاق در میانسالی

در سال‌های اخیر شاهد افزایش نرخ طلاق در میانسالی یا اصطلاحاً **طلاق خاکستری** هستیم. به راستی چه عواملی باعث فروپاشی کانون گرم برخی از خانواده‌ها شده است؟ در دهه‌های گذشته، فشارهای اجتماعی، اقتصادی و تابو بودن طلاق باعث می‌شد که زوجین تا آخر عمر با تمام سختی‌ها و ناراحتی‌ها کنار بیایند و در کنار هم بمانند و در واقع با سختی‌های روزگار دست و پنجه نرم کنند. اما حالا آستانه صبر و تحمل زوجین با افزایش سن کمتر و کمرنگ شده است. اکنون فرزانه از خود می‌پرسد چرا باید به این زندگی مشترک و طاقت‌فرسا ادامه دهد؟ حالا که بچه‌ها هر یک به خانه خود رفته و سرگرم زندگی‌شان هستند، او برای حفظ چه چیزی باید تلاش کند؟ زوج‌های میانسالی که امروز در راهروهای دادگاه دیده می‌شوند، همان زوج‌های جوان دیروزی هستند که در سخت‌ترین شرایط خود را ملزم می‌دانستند که زندگی مشترک‌شان را ادامه دهند، اما طلاق در میانسالی چه دلایلی می‌تواند داشته باشد؟ امروزه جامعه به شادی و رضایت فردی اهمیت بیشتری می‌دهد و این باعث شده که تحمل سال‌ها سختی و فشار برای زوجین میانسال دشوارتر شود، بنابراین تابو بودن طلاق در دوره کنونی به اندازه دهه‌های پیش نیست. از سوی دیگر، طلاق در میانسالی با برچسب جدایی برای یافتن یک عشق جدید همراه نیست و دیگر والدین فرزانه و حبیب هم در قید حیات نیستند که آنها را وادار به ادامه زندگی مشترک کنند و به آنها یادآوری کنند که طلاق آنها تصویر بدی در میان اقوام و آشنایان به نمایش می‌گذارد.

## نظر کارشناس

دکتر مجید ابهری، آسیب‌شناس و رفتارشناس اجتماعی در این زمینه به خبرنگار ما گفت: احتمال بروز اختلافات زناشویی در هر مقطع زمانی وجود داشته و نشان‌دهنده تغییرات **سبک زندگی** و تأثیر عوامل

بیرونی است. معمولاً سال‌های قبل بعد از گذشت 10 الی 15 سال از زندگی مشترک اصطلاح معمول تا گور باهم هستیم را به کار می‌برند و از همین جا ورود با لباس سفید و خروج با کفن از خانه شوهر در خانواده‌ها مطرح بود.

این آسیب‌شناس اجتماعی ادامه داد: متأسفانه در چند سال اخیر، بروز اختلافات و حتی وقوع طلاق در بین زوجین قدیمی یعنی دارای بیش از 10 حتی 20 سال سابقه ملاحظه می‌شود. در این گونه زندگی‌ها معمولاً فرزندان بزرگ و حتی ازدواج کرده و دارای فرزند نیز حضور دارند و جای تأسف در اینجاست که گاه توصیه به طلاق از سوی فرزندان بیان می‌شود.

ابهری با اشاره به اینکه هنگام صحبت با فرزندان وقتی اظهار می‌دارند بهتر است پدر و مادر جدا شوند و هر یک برای خود زندگی کنند، یادآور شد: یعنی درست زمانی که زن و شوهر نیاز عاطفی به یکدیگر دارند، توصیه طلاق به آنها می‌شود.

وی افزود: نکته تأسف برانگیز دیگر دارا بودن تحصیلات عالی زوجین است، در گذشته کسانی که مشکل زناشویی داشتند نزد این‌گونه افراد مراجعه می‌کردند اما حالا خود آنها در مسیر طلاق قرار می‌گیرند. علت را از نظر رفتارشناسی باید در کاهش سطح عاطفه در زوجین جست‌وجو کرد. در واقع می‌توان گفت تغییر سبک زندگی، بستر اصلی بروز این‌گونه جدایی‌هاست.

این استاد دانشگاه خاطر نشان کرد: معمولاً افراد دارای سابقه زندگی با سن و سال بالا و تحصیلات عالی از طلاق و این‌گونه مسائل شرم‌نده می‌شدند و حتی اختلافات خود را مخفی می‌کردند، اما امروزه از بین رفتن پرده‌های شرمساری و احترام به روابط عاطفی، باعث بروز این‌گونه اتفاقات شده است.

دکتر ابهری ادامه داد: رسانه‌ها باید با بیان ریشه‌های وقوع اتفاقات یاد شده و روش‌ها و راه‌های پیشگیری یا درمان آنها اجازه ندهند صاحبان تجربه و تحصیلات خود در مسیر وقایع تلخ و آزاردهنده قرار گیرند و زشتی جدایی با داشتن فرزند بزرگ و حتی عروس، داماد و نوه باید بیان شود و به جای قبلی خود برگردد.

مجید ابهری در پایان توصیه کرد: اگر در شرف طلاق میانسالی قرار دارید و نمی‌توانید برای تغییر اوضاع کاری بکنید، بهتر است از مشاور کمک بگیرید، با این کار می‌توانید این روزهای سخت را با آرامش بیشتری سپری کنید و زندگی‌ای را بسازید که آرزوی شما را برآورد.